

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 05.05.1994, sp. zn. 13 Co 88/94, ECLI:CZ:KSHK:1994:13.CO.88.1994.1

Číslo: 9/1996

Právní věta: Podle ustanovení § 2 zákona č. 247/1991 Sb. se navracejí majetková práva České obci sokolské a ostatním znovu vzniklým dobrovolným organizacím, která jim byla odňata zákony č. 187/1949 Sb., č. 71/1952 Sb. a č. 68/1956 Sb., a to podle stavu k 31. 3. 1948. Nároky na vrácení uvedených majetkových práv bylo třeba uplatnit u právního nástupce organizací uvedených v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. do 31. 12. 1991. Povinným právním nástupcem je každý subjekt, který takový odňatý majetek ke dni účinnosti zákona č. 173/1990 Sb. držel.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 05.05.1994

Spisová značka: 13 Co 88/94

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Řízení před soudem, Vazba

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Ústí nad Orlicí rozsudkem zamítl žalobu o určení neplatnosti dohody o vydání nemovitostí po zjištění, že byly splněny všechny zákonné podmínky pro platnost dohody. Současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto rozsudku podalo odvolání žalující družstvo. Podle jeho názoru učinil soud prvního stupně několik nesprávných právních závěrů v projednávané věci. Poukazovalo na to, že vlastnicí nemovitostí, které jsou předmětem sporu, byla podle odevzdací listiny ze 16. 8. 1952 Tělovýchovná jednota J. v Ú. a nikoli bývalý Čs. svaz tělesné výchovy. Uvedené tělovýchovné jednotě byla také vyplacena kupní cena. K dohodě o vydání nemovitostí došlo podle zákona č. 173/1990 Sb. a po konzultaci na příslušných ministerstvech. Po dalších konzultacích byl přijat právní názor, že k vydání nemovitého majetku je pasívně legitimován pouze bývalý ČSTV, nikoli spotřební družstva. Odkazovalo také na stanovisko bývalé Generální prokuratury ČR, podle něhož zákon č. 172/1990 Sb. není z hlediska ustanovení § 30 zákona č. 42/1992 Sb. restitučním zákonem. Navrhlo proto změnu rozsudku soudu prvního stupně tak, že se návrhu na určení neplatnosti uvedené dohody vyhovuje.

Žalovaný klub turistů ve svém písemném vyjádření k odvolání žalobce uvedl, že byly splněny všechny podmínky pro vydání nemovitostí ve smyslu zákona č. 173/1990 Sb., který je zákonem restitučním, a

z tohoto hlediska je žalobce právním nástupcem prodávající TJ J. v Ú. Navrhl proto potvrzení rozsudku soudu prvního stupně.

Krajský soud v Hradci Králové svým rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a uložil žalobci, aby zaplatil žalovanému 842 Kč na nákladech odvolacího řízení.

Z odůvodnění:

V průběhu řízení před soudem prvního stupně bylo prokázáno, že žalovaný klub turistů je organizací, která splňuje předpoklady stanovené v § 2 zákona č. 173/1990 Sb. Je také zcela nepochybné, že zákon č. 173/1990 Sb. patří mezi zákony restituční (srov. např. jeho § 2: „majetková práva ... která byla odňata ... se navracejí ...“). V tomto směru zcela nesprávně pochopilo žalující družstvo stanovisko rehabilitačního odboru bývalé Generální prokuratury ČR ze 17. 3. 1992, č. j. VII RGd 1079/92. Zákon č. 42/1992 Sb., o transformaci družstev, v ustanovení § 30 odst. 1 zakazuje družstvům do doby schválení transformačního projektu mimo jiné převádět majetek mimo obvyklé hospodaření do vlastnictví právnických nebo fyzických osob. V citovaném stanovisku bývalé Generální prokuratury ČR je však správný odkaz na ustanovení § 30 odst. 2 téhož zákona, který z tohoto zákazu povoluje výjimku, a to právě k uspokojování restitučních nároků. To ostatně potvrzuje i poznámka č. 4 u § 30 odst. 2. I když v této poznámce není citován přímo zákon č. 173/1990 Sb., je i tento zákon zákonem restitučním, jak je výše vysvětleno.

Pokud tedy žalobce vyhověl výzvě žalovaného a vydal mu nemovitosti, postupoval v souladu s ustanovením § 30 odst. 2 zákona č. 42/1992 Sb. a § 2 zákona č. 173/1990 Sb.

Základním znakem restitučních předpisů je snaha o nápravu alespoň některých křivd, k nimž došlo (v daném případě) po dni 31. 3. 1948. Pokud jde o povinné osoby ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 173/1990 Sb., nelze vycházet jen ze stavu ku dni 25. 3. 1990, kdy bylo rozhodnuto o ukončení činnosti bývalého ČSTV. TJ J. v Ú. předala se souhlasem bývalého OV ČSTV v Ú. žalujícímu družstvu nemovitosti, které patřily do majetku tehdy jednotné tělovýchovné organizace (§ 2, § 6 a § 7 zákona č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy). Tento závěr vyplývá mimo jiné i z čl. IV. kupní smlouvy z 10. 11. 1958. Z hlediska ustanovení § 2 zákona č. 173/1990 Sb. se tak žalobce stal právním nástupcem, kterého stíhá povinnost na požádání vydat získaný majetek oprávněné dobrovolné organizaci, jíž je v daném případě právě žalovaný klub turistů. Nedošlo tedy ze strany žalobce k omylu při uzavírání dohody ze dne 27. 12. 1991 (srov. § 49a o. z.).

Pokud jde o kupní cenu, je třeba znovu odkázat na zákon č. 173/1990 Sb., zejména na § 4 zákona č. 232/1991 Sb., o navrácení majetkových práv, které neobsahují žádné ustanovení o vypořádání případných náhrad za vydávané nemovitosti.

Ze všech výše uvedených důvodů byl proto rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný potvrzen (§ 219 o. s. ř.).

Žalovaný byl v odvolacím řízení úspěšný a proto byla žalobci uložena povinnost nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení v částce 842 Kč. Jde o odměnu jeho právního zástupce za 3 hlavní úkony po 200 Kč, 3 paušální náhrady po 30 Kč, náhradu za ztrátu času 80 Kč a jízdné 2 x 36 Kč (§ 13 odst. 6, § 16 odst. 1, § 19 odst. 3 a 4, § 20 vyhlášky č. 270/1990 Sb. a § 142 odst. 1 i § 224 odst. 1 o. s. ř.).